ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.11.2020 г.
COM(2020) 728 final

2020/0323 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне на разрешение на Нидерландия да въведе специална мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Съгласно член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1] („Директивата за ДДС“) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да въведе специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива, за да се опрости процедурата за начисляване на ДДС или за да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 30 юли 2020 г., Нидерландия поиска разрешение да прилага мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО, за да изключи от правото на приспадане ДДС, начислен върху стоките и услугите, които се използват на повече от 90 % за личните нужди на данъчно задълженото лице или на неговите служители, или — по-общо — за нестопански цели или за неикономически дейности.

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директива 2006/112/ЕО с писма от 10 септември 2020 г. Комисията информира останалите държави членки за отправеното от Нидерландия искане. С писмо от 11 септември 2020 г. Комисията уведоми Нидерландия, че разполага с цялата информация, необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Съгласно член 168 от Директива 2006/112/ЕО данъчно задълженото лице има право да приспадне ДДС, начислен върху направените от него покупки и получените от него услуги за целите на неговите облагаеми сделки. В член 168а, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО се предвижда, че ДДС върху разходите за недвижим имот, който представлява част от стопанските активи на данъчно задължено лице и се използва както за целите на стопанската му дейност, така и за цели извън предмета на стопанската му дейност, се приспада само пропорционално на неговото използване за целите на стопанската дейност на данъчно задълженото лице. Съгласно член 168а, параграф 2 от Директива 2006/112/ЕО държавите членки могат да прилагат тази разпоредба също по отношение на разходи, свързани с други, посочени от тях стоки, които са част от стопанските активи.

Мярката, която желае да въведе Нидерландия, се отклонява от тези принципи и напълно изключва от правото на приспадане ДДС, начислен върху стоките и услугите, които се използват от данъчно задълженото лице на повече от 90 % за лични нужди или нестопански цели, включително за неикономически дейности.

Посоченият процент (90 %) се основава на факта, че в Нидерландия той се прилага за целите на корпоративния данък и подоходния данък. Ако използването за нестопански цели надвишава 90 %, това означава, че инвестициите се използват от търговеца почти изцяло за собствените му лични нужди или за личните нужди на неговите служители, или — по-общо — за нестопански цели или за неикономически дейности, поради което не се считат за стопански инвестиции.

В своето искане Нидерландия привежда довода, че тъй като всеки, който редовно доставя стоки или услуги срещу възнаграждение, е данъчно задължено лице, в

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

условията на сегашната (цифрова) икономика на нейните данъчни органи им се налага да обслужват много частни лица и много предприятия на частично работно време или микропредприятия с много нисък оборот. Тези лица и предприятия имат право да приспадат ДДС, който е начислен върху входящите ресурси/разходите. Примерите включват собствениците на слънчеви панели, участниците в икономиката на споделянето, които дават под наем своите коли или къщи, самостоятелно заетите лица без персонал и т.н. Тънката граница между техните професионални и частни дейности поражда в практиката множество дискусии за степента, до която имат право да приспадат начисления върху входящите ресурси ДДС — право, което за тези лица доста често е много ограничено.

Нидерландия информира Комисията, че управлението на правото на тези данъчно задължени лица да приспадат начисления данък върху входящите ресурси, което се осъществява чрез постоянно подаване на справки-декларации за ДДС и съответните им корекции, поражда прекомерни тежести както за данъчно задължените лица, така и за данъчните администрации.

Това води и до неоснователно предимство по отношение на паричния поток в сравнение с данъчно задължените лица, които използват стоките и услугите на 100 % за стопански цели. Данъчно задължените лица, които използват тези стоки и услуги само минимално за стопански цели, въпреки това имат право на 100-процентно приспадане. Освен това за микропредприятията, които не могат да си позволят да ползват правна помощ, законодателството в областта на ДДС е много сложно — това създава голям риск от грешки и отклонения от данъчно облагане и затруднява спазването на разпоредбите. Последното се потвърждава от примера със собствениците на слънчеви панели, които стават данъчно задължени лица за енергията, която произвеждат и доставят в електроенергийната мрежа: те приспадат целия ДДС, начислен върху закупените панели, като добавят дори разходи като покупната цена на строителните парцели и къщите, върху които се инсталират слънчевите панели. Тъй като гаражите и къщите поначало са предназначени за лично ползване, това води до сложни дискусии за правото на приспадане на ДДС, начислен върху входящите ресурси, и за правилното му прилагане.

Следователно въпросната специална мярка ще улесни както данъчните администрации, така и предприятията, тъй като няма да е необходимо да се проследява последващото използване на стоките и услугите, за които изключването от приспадане е приложено при придобиването им, по-специално по отношение на възможното облагане на използването за лични нужди в съответствие с член 16 или член 26 от Директива 2006/112/ЕО. Ето защо е целесъобразно мярката за дерогация да се разреши.

Очаква се, че тя няма да повлияе много върху общия размер на данъчните приходи. Първоначалното приспадане понастоящем се коригира по отношение на използването за нестопански цели чрез корекция въз основа на членове 16 и 26 от Директива 2006/112/ЕО. Очаква се, че мярката няма да окаже въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

Всяка мярка за дерогация обаче следва да е с ограничен срок, за да се прецени дали условията и въздействията, на които се основава дерогацията, са все още валидни. Поради това се предлага дерогацията да се разреши до края на 2023 г. и да се поиска от Нидерландия — в случай че се предвижда следващо удължаване и след 2023 г. — да представи най-късно до 31 март 2023 г. искане за удължаване, придружено от доклад, включващ преглед на прилаганото съотношение между използването за стопански и за нестопански цели, върху което се основава изключването от приспадане.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подобни дерогации във връзка с ограничаването на правото на приспадане са предоставени и на други държави членки — например на Австрия[2] и Германия[3].

Независимо от предходните инициативи за определяне на правила относно категориите разходи, които може да подлежат на ограничение на правото на приспадане на ДДС[4], тази дерогация е подходяща за периода до хармонизирането на тези правила на равнището на ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПРОЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 395 от Директивата за ДДС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Като се има предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на основание на която е съставено предложението, то е от изключителната компетентност на Съюза. Следователно принципът на субсидиарност не се прилага.

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на държава членка по нейно искане и не представлява задължение.

Като се има предвид ограниченият обхват на дерогацията, специалната мярка е пропорционална на поставената цел, а именно — опростяване на процедурата и предотвратяване на определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. Благодарение на мярката за дерогация ще се избегнат ситуации, при които ДДС върху инвестиции, които се използват само минимално за стопански цели, първо се приспада изцяло, сякаш въпросните инвестиции се използват изцяло за стопански цели, след което се коригира, за да се отрази реалното минимално използване за стопански цели, а това поражда постоянни административни изисквания и изисквания за докладване. По този начин няма да се налага използването за лични нужди да се преразглежда и коригира ежегодно и няма да е необходимо през периода на преразглеждане данъчната администрация да следи промените в съотношението между използването за лични и за стопански цели.

- **Избор на инструмент**

Предложен инструмент: решение за изпълнение на Съвета.

---

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1487 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС за даване на разрешение на Република Австрия да продължи да прилага мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 251, 5.10.2018 г., стр. 33—34).

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2018/2060 на Съвета от 20 декември 2018 г. за изменение на Решение 2009/791/ЕО за даване на разрешение на Германия да продължи да прилага мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 282, 12.11.2018 г., стр. 8—12).

[4] COM(2004) 728 окончателен: Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 77/388/ЕИО с цел опростяване на задълженията, свързани с данъка върху добавената стойност (ОВ C 24, 29.1.2005 г., стр. 10), оттеглено на 21 май 2014 г. (ОВ C 153, 21. 5. 2014 г., стр. 3).

По силата на член 395 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета дерогация от общите правила за ДДС е възможна единствено след разрешение от Съвета, действащ с единодушие по предложение на Комисията. Решение за изпълнение на Съвета е най-подходящият нормативен акт, тъй като негов адресат може да бъде отделна държава членка.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Консултации със заинтересованите страни

Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Нидерландия, и се отнася само до тази държава членка.

• Събиране и използване на експертни становища

Външни експертни становища не бяха необходими.

• Оценка на въздействието

Предложението има за цел да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци и да се опрости процедурата по начисляване на ДДС, поради което може да окаже положително въздействие както за предприятията, така и за администрациите. Нидерландия определи решението като подходяща мярка, сравнима с други минали и прилагани понастоящем дерогации.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма да има отрицателно отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Предложението включва клауза за изтичане на срока на действие, като срокът на действие на дерогацията изтича автоматично на 31 декември 2023 г.

Ако Нидерландия сметне, че е необходимо срокът на действие на мярката за дерогация да бъде удължен и след 2023 г., тя следва най-късно до 31 март 2023 г. да представи на Комисията искане за удължаване, придружено от доклад, който включва преглед на процентното ограничение.

2020/0323 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне на разрешение на Нидерландия да въведе специална мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1], и по-специално член 395, параграф 1, първа алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) В членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО се урежда правото на данъчно задължените лица да приспадат данъка върху добавената стойност (ДДС), който е начислен върху стоките и услугите, доставени им за целите на техните облагаеми сделки.

(2) С писмо, заведено в Комисията на 30 юли 2020 г., Нидерландия поиска разрешение да въведе специална мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО, за да изключи изцяло от правото на приспадане ДДС върху стоките и услугите, които се използват на повече от 90 % за личните нужди на данъчно задълженото лице или на неговите служители, или — по-общо — за нестопански цели или за неикономически дейности.

(3) В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО с писмо от 10 септември 2020 г. Комисията информира останалите държави членки за отправеното от Нидерландия искане. С писмо от 11 септември 2020 г. Комисията уведоми Нидерландия, че разполага с цялата информация, необходима за разглеждане на искането.

(4) Целта на специалната мярка е да се опрости процедурата по начисляване и събиране на ДДС и да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. Размерът на данъка, дължим на етапа на крайното потребление, е засегнат само в незначителна степен.

(5) Съгласно информацията, представена от Нидерландия, правното и фактическото положение, които обосновават прилагането на специалната мярка, са налице. Поради това на Нидерландия следва да се разреши да въведе специалната мярка, но за ограничен срок — до 31 декември 2023 г., за да може да се направи преглед на нейната необходимост и ефективност, както и на съотношението

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

между използването на даден актив за стопански и за нестопански цели, върху което се основава мярката.

(6) Ако Нидерландия сметне, че е необходимо срокът на действие на разрешението да бъде удължен и след 2023 г., тя следва да представи на Комисията до 31 март 2023 г. искане за удължаване на срока, придружено от доклад за прилагането на мярката за дерогация, който включва преглед на прилаганото съотношение.

(7) Дерогацията ще има само незначително въздействие върху общия размер на данъка, събиран на етапа на крайното потребление, и няма да се отрази неблагоприятно върху собствените ресурси на Съюза, формирани от данъка върху добавената стойност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Чрез дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО на Нидерландия се предоставя разрешение да изключи от правото на приспадане данъка върху добавената стойност (ДДС), начислен върху стоките и услугите, които се използват на повече от 90 % за личните нужди на данъчно задълженото лице или на неговите служители, или — по-общо — за нестопански цели или за неикономически дейности.

Член 2

Настоящото решение се прилага от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2023 г.

Всяко искане за разрешение за удължаване на срока на действие на мярката за дерогация, разрешена по силата на настоящото решение, се представя на Комисията до 31 март 2023 г.

Искането се придружава от доклад за прилагането на мярката за дерогация, който включва преглед на съотношението, прилагано спрямо правото на приспадане на ДДС въз основа на настоящото решение.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Кралство Нидерландия.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател